

A psoriasis és az onychomycosis együttes előfordulása

Coincidence of psoriasis and onychomycosis

HALMY KLÁRA DR., BÁLINT ÁGNES DR., DOBRÁNSZKI IRÉN DR.,
NAGY ANNAMÁRIA DR.

Debreceni Egyetem Kenézy Gyula Kórház Bőr és Nemibeteg Gondozó

ÖSSZEFOGLALÁS

Három éves periódusban a szerzők 16 olyan esetet találtak, akiknél a plakkos psoriasis mellett típusos, a psoriasisra jellemző köröm tünetek mutatkoztak. Mikológiai vizsgálatokkal mikroszkóposan a kézkörömökben 7, a láb- körömökben 3 esetben volt pozitív az eredmény. A gomba tenyésztések során kézkörömbe 4, láb- körömbe 2 esetben nőtt ki patogén kórokozó. A három év alatt 1087 esetben végzett mikológiai vizsgálatból a 16 psoriasisos esetet figyelembe véve mindössze 1,5%-ban fordult elő onychomycosis. Ezért további vizsgálat szükséges a psoriasisban előforduló onychomycosisos esetek felmérésére.

Kulcsszavak:

psoriasis – onychomycosis – együttes előfordulás)

SUMMARY

In a three year period, authors observed 16 cases with plaque psoriasis accompanied with nail symptoms characteristic for typical psoriasis. Microscopy examinations were positive in cases of 7 in fingernails, and in 3 cases of toe nails. In cultures, pathogenic agents were grown in 4 cases from finger nails, in 2 cases from toe nails. Considering the 16 psoriasis cases out of the 1087 mycotic tests carried out in the 3 years period, onychomycosis occurred only in 1,5% of the cases. Therefore further studies are needed for the assessment of onychomycosis in psoriatic cases.

Key words:

psoriasis – onychomycosis – coincidence

Az utóbbi időben a körömbetegségek közül előtérbe került két kórkép a psoriasis és az onychomycosis körömtüneteinek azonos illetve eltérő vonásainak ismertetése (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10). Psoriasisos betegeknél a körömtünetek incidenciáját 29-55%-ban, a prevalenciát 5-10%-ban írják le (2,5,6,10,11). Ezekre a tünetekre jellemzőek a pontozottság, elszíneződés (szürke, zöld, barna, sárga), longitudinális vonalozottság, onychorrhexis, leukonychia, onycholysis, dystrophia, subungualis hyperkeratosis. Ez a két utóbbi tünet hasonlóságot mutat az onychomycosishoz, melytől sokszor nehézségbe ütközik az elkülönítés (2,5,11). Az onychomycosis a körömbetegségek 50%-ában fordul elő, incidenciája 20-30%, prevalenciája 6,5-14% (2,6,7,9). Európában 29%-os prevalenciát is megállapítottak (2). A legjellegzetesebb körömtünetek az elszíneződés (sárga, barna), az onycholysis, onychorrhexis, subungualis hyperkeratosis. A leggyakoribb az ékalakú dystolaterális forma. Leginkább elkülönítő tényezők a psoriasisos körömtől a haemorrhágiás foltok, valamint a psoriasisos körömben jelenlévő glycoproteinek: a béta defenzin, és a katelicidin hiányai (2,5,12). Ezek az antimikrobiális peptidek ugyanis a kórokozó gombák,

elsősorban a dermatophytonok körömbé való bejutását gátolják. Ehhez hozzájárul még a psoriasisban jelenlévő gyorsabb köröm növekedés és az epidermis fokozottabb megújulása is (2,13). Ha a köröm psoriasis és az onychomycosis együttesen fordul elő (1,2,4,6,7,8, 10,14,16) ennek incidenciája: 13-50% (1,2,14), prevalenciája: 15-20% (6,7,8). Az okok a következők: sérülés alkalmával a körömlemez leválik, a psoriasisban jelenlévő kapilláris abnormalitás, a hyponychium károsodott védekezése, a köröm psoriasis szteroid tartalmú externákkal való kezelése, valamint a biológiai terápiák alkalmazása is. Ha a psoriasisos körömben subungualis hyperkeratosis van, úgy mindenképpen gondolni kell onychomycosis fennállására (1,2,3).

Betegek és módszerek

2017-2019 között 1087 mikológiai vizsgálati anyagból mindössze 16 betegnél (1,5%) találtunk psoriaticus és onychomycoticus köröm elváltozást. A kórképben 9 férfi és 7 nőbeteg szerepelt, átlagos életkoruk 52 év volt. A jellegzetes tünetek: köröm deformitás, onychorrhexis, hyperkeratosis, zöldes, sárgás elszíneződés voltak. Lokalizáció szempontjából csak a kézen 3, csak a lábon 4, mindkét

1. ábra
A lábszáron plakkos psoriasisos tünet

helyen 9 eset fordult elő (1. táblázat). A mikológiai vizsgálatokban mikroszkóposan kézköröm esetében 12-ből 7, lábkörömbe 13 esetből 3 pozitív volt. A Sabouraud és Mycosel (chloramphenicol – actidion) agaron a kézkörömből 4, a lábkörömből 2 esetben nőtt ki kórokozó gomba. A kézköröm tenyésztésben *Candida albicans*, *Candida parapsilosis*, *Candida krusei* 1-1 esetben, *Trichophyton rubrum* (TR) 1 esetben fordult elő. Lábkörömbe 1 (TR), 1-nél *Aspergillus niger* volt a kórokozó (2. táblázat).

Esetismertetés

40 éves férfibetegnél 20 éves korában plakkos típusú psoriasist diagnosztizáltak középsúlyos kiterjedésben (1. ábra). A kézkörömök zöldesen elszínezettek, a körömlemez több helyen leválóban (2. ábra). A lábkörömök sárgásan elszínezettek, töredeztettek (3. ábra). A mikroszkópos vizsgálat mind a kéz, mind a lábkörömökből pozitív volt, gomba tenyésztés eredménye a kézkörömből (TR), a lábkörömből negatív. A beteg a psoriasisos bőrterületekre lokálisan Daivobet krémeket kapott, az onychomycosisra belső terbinafin terápiát. A körömök klinikailag javuló állapotban vannak, a kezelés folytatódik.

Megbeszélés

Az irodalmi adatok tükrében világossá vált, hogy a psoriasisban 40 – 50%-ban gyakori az onychomycosis kialakulása (1,2,4,6,8,14,15). Csak néhány szerző (10), észlelte ennek ellenkezőjét. Az erre vonatkozó saját vizsgálatunk – bár csak 3 év megfigyelésére terjedtek ki – hasonló alacsony előfordulást mutattak. A psoriasisos és onychomycoticus körömök részint hasonló tünetekkel járnak: elszíneződés, onycholysis, köröm dystrophia, onychorrhaxis és egyes esetekben subungualis hyperkeratosis (2,4,5,6,11). Az eltérést haemorrhagiás foltok és a glycoproteinek jelenléte képezik, amelyek a psoriasisos körömbe jelen vannak (2,5,12). Viszont a dystolateralis ék alakban terjedő, sárgásan elszínezett köröm csak az onychomycosisra jellemző (2,5). A psoriasisos köröm gombás fertőzéssel szembeni védekezése a köröm gyorsult növekedésében, valamint a glukoproteinek (katelicidin, béta defenzin)

2. ábra.
Mindkét kéz IV.-V. ujjkörme zöldesen elszínezett, a körömlemez leválóban

3. ábra

A lábkörömök erősen töredeztettek, sárgásan elszínezettek

Beteg létszám n	nem		életkor átlagév	tünetek	köröm lokalizáció		
	férfi	nő			kéz+ láb	kéz	láb
16	9	7	52	deformitás töredezettség hyperkeratosis elszíneződés / zöld, sárga /	9	3	4

1. táblázat

Beteg esetek

Mikroszkópos vizsgálat				Gomba tenyésztés			
kézköröm n = 12		lábköröm n = 13		kézköröm n = 12		lábköröm n = 13	
poz.	neg.	poz.	neg.	poz.	neg.	poz.	neg.
7	5	3	10	4	8	2	11
Gomba tenyésztés kórokozói							
Kézköröm				Lábköröm			
<i>Trichophyton rubrum</i>				<i>Trichophyton rubrum</i>			
<i>Candida albicans</i>				<i>Aspergillus niger</i>			
<i>Candida parapsilosis</i>							
<i>Candida krusei</i>							

2. táblázat

Vizsgálati eredmények

psoriasisos körömben való jelenlétében rejlik (2,12,13). Ha azonban a köröm megsérül, a barrier megváltozik, a hyponychium károsodik, subungualis hyperkeratosis is jelen van, lokális szteroidokkal előkezelés történik, a háttérben predisponáló betegség van, vagy biológiai terápia alkalmazása, ezek a tényezők kedvezőek a psoriasisos körömök mikotikus megfertőzésére (1,2,3). Mindezek figyelembe vételével a psoriasis eredményes kezelésével, a körömök védelmének fenntartásával az onychomycosis megelőzése lehetségessé válhat.

IRODALOM

1. Calabro G., Patalano A., Gallo L.: Onychomycosis in psoriatic patients: a clinical study. *Mycoses* (2010) 54 (Suppl.2), 161 – 181.
2. Rigopoulos D., Papanagiotou V., Daniel R. és mtsai.: Onychomycosis in patients with nail psoriasis a point to point discussion. *Mycoses* (2017) 60 (1), 6 – 10.
3. Al-Mutairi N., FRCPC Nour T., Al-Rqobah D.: Onychomycosis in patients of nail psoriasis on biologic therapy: a randomized prospective open label study comparing etanercept, infliximab and adalimumab. *Expert Opinion on Biological Therapy* (2013) 13 (5), 625 – 629.
4. Szepletowski J.C., Salomon J.: Do fungi play a role in psoriatic nails? *Mycoses* (2007) 50, 437 – 442.
5. Zaias N.: Psoriasis of the nail: a clinic-pathologic study. *Arch. Dermatol.* (1969) 99, 567 – 579.
6. Gallo L., Cinelli E., Fabbrocini G. és mtsai.: A 15 – Year retrospective study on the prevalence of onychomycosis in psoriatic vs non-psoriatic patients: A new European shift from dermatophytes towards yeast. *Mycoses* (2019) 62 (8), 659 – 664.
7. Leibovici V., Hershko K., Ingber A. és mtsai.: Increased prevalence of onychomycosis among psoriatic patients in Israel. *Acta Derm. Vener.* (2008) 88, 31 – 33.
8. Tsentemidou A., Vizantiadis T. A., Kiryakou A. és mtsai.: Prevalence of onychomycosis among patients with nail psoriasis who are not receiving immunosuppressive agents: Results of a pilot study. *Mycoses* (2017) 60 (12), 830 – 835.
9. Ghannoum M. A., Hajjek R. A., Sher R. és mtsai.: A large scale North American study of fungal isolated from nails: the frequency of onychomycosis. *Fungal distribution and antifungal susceptibility patterns. J. Am. Acad. Dermatol.* (2000) 43, 641 – 648.
10. Vender Reid, Vender Ronald: Psoronychomycosis. A new term for an old problem. *Eur. Acad. Dermatol. Venereol.* (2014) 28, 533 – 541.
11. Dogra A., Arora A., K.: Nail psoriasis: the journey so far. *Indian J. Dermatol.* (2014) 59 (4), 319 – 333.
12. Saulite L., Pilmane M., Kisis J.: Expression of antimicrobial peptides in nail psoriasis and normal nails. *Acta Derm. Vener.* (2017) 97(5), 644 – 645.
13. Dawber R.: Fingernail growth in normal and psoriatic subjects. *Brit. J. Dermat.* (1970) 82, 454 – 457.
14. Natarajan V., Nath A. K., Thappa D. M. és mtsai.: Coexistence of onychomycosis in psoriatic nails: A descriptive study. *Indian J. Dermatol Venereol Leprol* (2010) 76, 723.
15. Shemer A., Trau H., Davidovici B. és mtsai.: Onychomycosis in psoriatic patients- rationalization of systemic treatment. *Mycoses* (2010) 53, 340 – 343.
16. Szepes E.: Mycotic infections of psoriatic nails. *Mycosen* (1986) 29, 82 – 84.

Érkezett: 2020.03.02.

Közlésre elfogadva: 2020.03.19.